

JP «Parkinzi» d.o.o.
Gradačac

PROGRAM JAVNIH PARKIRALIŠTA OPĆINE GRADAČAC

Juni, 2014. godina

1. Uvodna razmatranja

Svakodnevna, očigledna i trajna pojava parkiranja znatno veća od prostorno mogućeg kapaciteta tokom nekoliko karakterističnih dana (Ponedjeljak, Petak, Subota), a sve više i tokom cijele godine na području užeg gradskog jezgra Općine Gradačac pretpostavlja i traži mjere, načine i postupke za njezino rješavanje. Izrazite parkirališne potrebe usko su vezane za stepen izgrađenosti urbane infrastrukture, broj lokalnog stanovništva, broj turista, stepen motorizacije i atraktivnost središta grada.

Uvođenjem automatizirane naplate parkiranja, kao i ograničavanjem dugotrajnog parkiranja na području centra grada, nastoji se smanjiti dolazak posjetitelja u najuži centar grada osobnim automobilom, uz onemogućavanje nekontrolisanog parkiranja i blokiranja pristupa raznim objektima i sadržajima.

Od uspješnosti rješavanja problema parkiranja koji ozbiljno ugrožava atraktivnost užeg gradskog jezgra, a time i cjelokupne ponude ovog dijela općine Gradačac, ne ovisi samo cirkulisanje ljudi i robe tokom dana, nego i ukupna kvaliteta življenja domicilnog stanovništva.

Program javnih parkirališta Općine Gradačac, koji u skladu sa članom 3. Odluke o javnim parkiralištima donosi Općinsko vijeće ima za cilj unapređenje ove oblasti kroz niz odgovarajućih podciljeva:

- Povećanje broja parkirnih mjesta kroz uvođenje savremene tehnologije, uz optimalno korištenje raspoloživog prostora;
- Uvođenje jedinstvenog sistema naplate parkiranja, sa osiguranjem mogućnosti dolaska i izmjene većeg broja korisnika parkirališta, te lakše i brže pronalaženje slobodnog parkirnog mjesta u razmatranim područjima;
- Povećanje broja parkirnih mjesta pod naplatom. Naime, naplaćivanjem parkiranja vremenski progresivnom tarifom parkiranja može se postići da se na malom broju današnjih parkirališnih mjesta osigura usluga parkiranja većem broju korisnika, odnosno svima koji žele ili moraju doći osobnim automobilom u centar grada. Parkirališni kapaciteti koji se pritom ne naplaćuju dovode gotovo do „umrtvljivanja“ motornih vozila, što bi u praksi značilo da kada vozač nađe slobodan parkirni prostor, isti se ne

usuđuje napustiti ga, jer više drugih vozila čekaju da ga zauzmu;

- Organiziranje korištenja prostora na optimalan način uz osiguranje atraktivne ponude užeg jezgra grada;
- Osiguravanje redovnog prihoda JP „Parkinzi“ d.o.o. Gradačac i Općini Gradačac od djelatnosti naplate parkiranja;
- Ostvarivanje veće i češće izmjene broja korisnika na istom parkirnom mjestu, čime na jednom te istom parkirnim mjestu, u roku 24 sata može umjesto 3 (iznimno 5 vozila);
- Automatizirani sistem naplate parkiranja treba biti u funkciji smirivanja saobraćaja;
- Organizacija naplate parkiranja primjerenijim i razvijenijim sistemom koji već koriste Europski gradovi;
- Osiguranje određenog broja slobodnih parkirališnih mjesta tokom cijelog dana.

Naplata parkiranja omugaćava redoviti prihod JP „Parkinzi“ d.o.o. Gradačac i Općini Gradačac, gdje se već u prvim godinama eksploatacije uz kvalitetnu organizaciju i tehnološki primjereni način naplate parkiranja vraćaju uložena sredstva, a u narednim se godinama ostvaruju redovni prilivi novčanih sredstava, koja se dalje mogu namjenski koristiti za unapređenje cjelokupnog saobraćajnog ili parkirališnog sistema.

Prijedlog nove organizacije rada parkirališta na području Općine Gradačac definira pretpostavku kojom se korištenjem savremene tehnologije proces parkiranja pojednostavljuje, znatno ubrzava, nezavisno od ovlaštenih lica samostalno kontrolira, sistematizira, te pribavlja potrebne podatke o korisnicama parkirališta, nadzire rad osoblja i unosi, odnosno automatski formira knjigovodstvene i statističke podatke.

2. Opis programa javnih parkirališta

U nastavku se navode osnovne postavke na temelju kojih su uzeti svi ulazni parametri za izradu predmetnog Programa.

2.1. Opis zone zahvata

Program javnih parkirališta obuhvaća sve javno-saobraćajne površine užeg gradskog jezgra Općine Gradačac, koje prema postojećoj namjeni, saobraćajnoj pristupačnosti i dimenzijama, udovoljavaju uslovima s namjenom javnih parkirališta pod naplatom.

Područja obuhvaćena Programom su prostori i površine oko zgrade Općine Gradačac, Doma zdravlja, Kule Husein kapetana Gradaševića, te parking prostor oko sportske dvorane Skenderija i u naselju Potok mahala.

2.2. Sistem naplate na javnim parkiralištima

Razmatranjem atraktivnosti parkirališnih površina na području Općine Gradačac i potražnjom za parkirnim mjestima nameću se tri sistema korištenja parkirališnih površina i to:

- cjelogodišnja naplata parkiranja;
- sezonska naplata parkiranja;
- bez naplate.

Cjelogodišnja naplata parkiranja predlaže se za parkirališta u urbanim centrima s velikom koncentracijom poslovnih sadržaja (uredi), administrativnih sadržaja (lokalna uprava, pošte, banke i ostale finansijske institucije), trgovačkih sadržaja (trgovački centri i ostale trgovine široke ponude) i društvenih sadržaja (škole, obdaništa).

U navedenu kategoriju parkirališta neophodno je uključiti i parkirališta u široj zoni cjelogodišnje potražnje u cilju sprečavanja nekontroliranog parkiranja vozila na takvim parkiralištima, koja svojim brojem i načinom parkiranja mogu obustaviti mogućnost kretanja na okolnim saobraćajnicama, odnosno dovesti u pitanje sigurnost učesnika u saobraćaju, s posebnim naglaskom na ugroženost sigurnosti pješaka kao najosjetljivije kategorije sudionika u saobraćaju.

Sezonska naplata parkiranja predlaže se za javna parkirališta uz sadržaje sa sezonskom atraktivnošću. U slučaju Općine Gradačac, glavni generator sezonske potražnje za parkirnim mjestima je „Gradačački sajam“, pa se sezonska naplata predlaže u vrijeme održavanja istog na novim

površinama.

Parkirališta bez naplate parkiranja bi trebala ostati na lokacijama isključivo uz stambene sadržaje bez posebnih atraktivnosti, te bi takva parkirališta trebala ostati u funkciji parkirališta za stanare, sve do donošenja novog Programa.

Sukladno podjeli parkirališta prema sistemu naplate, potrebno je odrediti i način označavanja parkirališta pod cjelogodišnjom naplatom, sezonskom naplatom ili bez naplate kroz zakonski propisanu horizontalnu i vertikalnu saobraćajnu signalizaciju.

U nastavku je u Tabeli 1. Prikazana rekapitulacija broja parkirnih mjesta:

Lokacija	Način naplate	Broj parkirnih mjesta				
		Naplata	Bez naplate	Invalidi	Rezevisano	Ukupno
Gradačac						
Titova "1"	GOD	14	0	1	0	15
Titova "2"	GOD	9	0	1	0	10
Trg "1"	GOD	36	0	3	0	39
Trg "2"	GOD	37	0	3	0	40
Park	GOD	38	0	2	0	40
Škola "IGK"	GOD	108	0	6	0	114
Ulica Husein kapetana Gradašćevića	GOD	51	0	3	0	54
Skenderija	GOD	99	0	3	0	102
Zanatsko tržišni centar "1"	TRŽNICA/PIJACA					
Zanatsko tržišni centar "2"	GOD	22	0	2	0	24
Stara bolnica	GOD	22	0	1	0	23
Ulica Reufa Huseinagića	GOD	21	0	2	0	23
Potok mahala "1"	GOD	44	0	5	0	49
Potok mahala "2"	GOD	25	0	3	0	28
Ulica Hadžiefendijina	GOD	32	0	1	0	33

Stara autobuska	GOD	27	0	2	0	29
Dom zdravlja	GOD	95	0	6	0	101
Stari grad	GOD	59	0	3	0	62
Općina	GOD	29	0	1	0	30
UKUPNO OPĆINA GRADAČAC		768	0	48	0	816
SEZONSKA PM POD NAPLATOM - UKUPNO						0
CJELOGODIŠNJA PM POD NAPLATOM - UKUPNO						816

Tabela 1. Rekapitulacija broja parkirnih mjesta – područje Općine Gradačac

2.3. Tip parkirališta pod naplatom

Sukladno organizaciji parkirnih mjesta na površinama javnih parkirališta pod naplatom, mogu se razlikovati dva osnovna tipa parkirališta i to:

- **Izvanulična ili parkirališta zatvorenog tipa** na kojima je specifičnost koncentracija velikog broja parkirnih mjesta na relativno malom prostoru, karakteristična za trgovce, objekte raznih namjena, te proširenja uz saobraćajnice;
- **Ulična ili parkirališta otvorenog tipa** kojima je specifičnost pozicija parkirnih mjesta duž saobraćajnica jednostrano ili obostrano.

2.4. Zone parkirališta pod naplatom

Uvažavajući podjelu parkirališta pod naplatom, navedenu u prethodnom tekstu i argumente koji su navedeni u cilju opravdanosti takve podjele, može se izvršiti zoniranje parkirališta kako slijedi:

1. **„ZONA 1“** – parkirališta uz trgovačke ili administrativne sadržaje užeg centra Općine Gradačac;
2. **„ZONA 2“** – parkirališta uz poslovne i društvene sadržaje, te stambene objekte i sezonska parkirališta;
3. **„ZONA 3“** – parkirališta bez naplate;

Lokacija	Način naplate	Broj parkirnih mjesta		
		ZONA "1"	ZONA "2"	Ukupno
Gradačac				
Titova "1"	GOD	15	-	15
Titova "2"	GOD	10	-	10
Trg "1"	GOD	39	-	39
Trg "2"	GOD	40	-	40
Park	GOD	40	-	40
Škola "IGK"	GOD	114	-	114
Ulica Husein kapetana Gradašćevića	GOD	54	-	54
Skenderija	GOD	102	-	102
Zanatsko tržišni centar "1"	TRŽNICA/PIJACA			
Zanatsko tržišni centar "2"	GOD	-	24	24
Stara bolnica	GOD	23	-	23
Ulica Reufa Huseinagića	GOD	23	-	23
Potok mahala "1"	GOD	49	-	49
Potok mahala "2"	GOD	-	28	28
Ulica Hadžiefendijina	GOD	33	-	33
Stara autobuska	GOD	-	29	29
Dom zdravlja	GOD	-	101	101
Stari grad	GOD	-	62	62
Općina	GOD	30	-	30
UKUPNO OPĆINA GRADAČAC		572	244	816

Tabela 2. Zone parkirališta pod naplatom

3. Grafički prilozi

